
Oświęcim, gm. loco, woj. bielskie, AZP 103-49

Informator Archeologiczny : badania 32, 283

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Koźmińskiej. Nie zrealizowano wtedy projektu F. Placidiego, zaś zespół uformowano tak, jak znamy go z XIX-wiecznych inwentaryzacji i pomiarów

6. Likwidacja klasztoru w 1 połowie XIX w. i totalna rozbiórka jego murów w 1882 r.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego i staną się przedmiotem obszerniejszego opracowania.

Opalenie, st. 3, gm. Gniew, woj. gdańskie, AZP 24-45/ - - patrz: wczesna epoka żelaza

Ostróda, st. I, gm. *loco*, woj. olsztyńskie, AZP 25-56/27 - patrz: późne średniowiecze

OŚWIĘCIM, gm. *loco*, woj. bielskie, AZP 103-49

- miasto lokowane w 1272 r.

Badania prowadzone przez mgr. Mariana Myszkę (Pracownia Archeologiczna, Marian Myszką, Kraków). Finansowane przez Urząd Gminy Oświęcim, Zarząd Miasta Oświęcim, Szkołę Podstawową Nr 1 w Oświęcimiu oraz Auschwitz Jewish Center Foundation N. Y. Trzeci sezon badań.

Ratownicze badania archeologiczne prowadzone są na terenie Oświęcimia od 1996 r., w ramach nadzoru wykopów instalacyjnych i budowlanych. W 1998 r. największy zakres miały prace po północnej stronie Starego Miasta - na ulicach: J. Krasickiego, Ł. Górnickiego, Zamkowej i Bulwary. Wykopy w tej części miasta związane były z budową instalacji ciepłowniczych oraz doprowadzeniem kabla energetycznego do budynku nr 12 przy ul. Zamkowej.

Na terenie Starego Miasta badania archeologiczne ograniczały się do wykopów konstrukcyjnych przy budynku dawnej synagogi, przy pl. ks. Skarbka 3. Kontrolowano także prace ziemne na terenie boiska szkolnego przy ul. Królowej Jadwigi 12, usytuowanego po południowej stronie Starego Miasta, w rejonie dawnego kościoła p.w. św. Mikołaja, zbudowanego pod koniec XV w.

Wykopy przeważnie nie sięgały do calca i nie wykraczały poza nasypy z ostatniego stulecia oraz zasypiska współczesnych wkopów instalacyjnych. Strop calca został osiągnięty tylko w rejonie Szkoły Podstawowej Nr 3 przy ul. J. Krasickiego 16, na głębokości od 0,4 - do 0,9 m oraz przy synagodze - na głębokości 0,95 - 1,4 m. Na terenie boiska szkolnego przy ul. Królowej Jadwigi 12 calec występuje od obecnego poziomu terenu; nawarstwienia zostały usunięte podczas prac niwelacyjnych, przeprowadzonych około 1980 r.

W żadnym z wykopów nie natrafiono na warstwy ani obiekty nieruchome z okresu średniowiecznego. Nawarstwienia z okresu nowożytnego (XVI - XVII w.) występowały tylko po północnej stronie Starego Miasta, w rejonie budynku nr 12 przy ul. Zamkowej i budynku szkolnego przy ul. J. Krasickiego 16. W warstwie z tego okresu przy ul. Zamkowej zachowały się pręty drewna, leżące poprzecznie do osi ulicy, które są prawdopodobnie pozostałością faszyny zastosowanej do utwardzenia błotnistej drogi (lustracja dróg woj. krakowskiego z 1570 r. wspomina o naprawianiu dróg „chrostem”). Warstwa kulturowa przy ul. J. Krasickiego zawierała ułamki naczyń z XVI - XVII w.; przechodziła stopniowo w humus naturalny, a następnie podglebie i calec. Podobna warstwa kulturowa występowała także na terenie Starego Miasta, przy budynku dawnej synagogi.

Wzgórze, na którym znajduje się Stare Miasto, otoczone było od północy wyraźnym obniżeniem (teren ulicy Ł. Górnickiego), obecnie w znacznym stopniu zniwelowanym. Obniżenie to wypełniały nasypy z 2-iej połowy XIX i z XX w., na które składa się głównie żwir z otoczkami oraz czarna ziemia z gliną i gruzem. Na ulicach Ł. Górnickiego i Zamkowej zachowały się miejscami, na głębokości 0,45 - 0,6 m, resztki dawnych nawierzchni z końca XIX i 1-iej połowy XX w., w postaci warstwy żwiru z otoczkami oraz bruku z otoczków. Dawne nawierzchnie żwirowe z 1-iej połowy XX w. odkryto także przy budynku synagogi, od strony placu ks. Skarbka.

Badania ratownicze na terenie Oświęcimia będą kontynuowane.